

TUUSULA

Europarlamenttivaalit

Vaalikoulutus vaalilautakunnille
30.5.2024

Antti-Pekka Röntynen

hallintojohtaja, keskusvaalilautakunnan sihteeri

Äänioikeus europarlamenttivaaleissa

- Suomessa toimitettavissa europarlamenttivaaleissa äänioikeutettu on jokainen viimeistään vaalipäivänä 18 vuotta täyttänyt
  - a) Suomen kansalainen asuinpaikkaan katsomatta, ja
  - b) muun EU:n jäsenvaltion kansalainen, joka ei ole menettänyt vaalikelpoisuuttaan kotivaltiossaan ja on viimeistään 80. päivänä ennen vaalipäivää ilmoittautunut Digi- ja väestötietovirastolle otettavaksi Suomen äänioikeusrekisteriin ja
    - b1) jolla on kotikunta Suomessa 51. päivänä ennen vaalipäivää tai
    - b2) joka on EU:n tai Suomessa toimivan kansainvälisen järjestön palveluksessa tai tällaisen henkilön perheenjäsen, joka asuu Suomessa.
- Äänioikeutettu saa samoissa europarlamenttivaaleissa äänestää **vain yhdessä EU:n jäsenvaltiossa**: joko kotivaltiossaan tai siinä valtiossa, jossa asuu (asuinvaltiossaan).
- Suomen kansalainen, joka on säädetyssä määräajassa ilmoittautunut äänestäjäksi jonkun toisen EU:n jäsenvaltion europarlamenttivaaleissa, ei ole äänioikeutettu Suomen europarlamenttivaaleissa.
- Vaalipäivänä 9.6.2024 voi äänestää vain siinä äänestyspaikassa, joka mainitaan äänestäjälle lähetetyssä äänioikeusilmoituksessa

Äänioikeutetut äänestysalueittain (20.5.2024)

Ensi kertaa äänioikeutettuja näissä vaaleissa: 205

Tunn	Nimi	Äänestyspaikka	Äänioik.
001	Kirkonkylä	Kunnantalo, Kotorannankuja 10	3 490
002	Rusutjärvi	Rusutjärven koulu, Rusutjärventie 258	876
003	Paijala	Paijalan koulu, Paijalantie 44	1 893
004	Tuomala	Tuomalan koulu, Kansanopistontie 41	790
005	Ruotsinkylä	Ruotsinkylän koulu, Rävbackinkuja 29	1 776
006	Jokela	Jokela-talo, Keskustie 20	2 169
007	Vanhakylä	Vanhankylän koulu, Vanhankylän koulutie 109	808
008	Kellokoski läntinen	Kellokosken koulu, Koulutie 7	1 709
009	Hyrylä	Mikkolan koulu, Pähkinämäentie 215	3 053
010	Vaunukangas	Vaunukankaan koulu, Vaunukankaantie 3-5	3 051
011	Riihikallio I	Riihikallion koulu, Pellavamäentie 15	1 962
012	Lepola	Lepolan koulu, Visantie 1	2 652
013	Riihikallio II	Riihikallion koulu, Pellavamäentie 15	1 750
014	Hyökkälä	Hyökkälän koulu, Kirkkotie 11	4 125
015	Kellokoski Itäinen	Kellokosken koulu, Koulutie 7	1 892

Ennen vaalipäivää

Puheenjohtajien tulee hyvissä ajoin ennen vaalipäivää

- **olla yhteydessä äänestyspaikkansa rehtoriin tai kiinteistöhoitajaan** ja sopia äänestystilaan liittyvistä toimista (avaimen haku, äänestystila/huone, äänestyskopit, uurnat ja suoja-pleksit), *HUOM! Koulujen loma-ajat*
- **olla yhteydessä kaikkiin vaalilautakunnan jäseniin ja varajäseniin** ja sopia työnjaosta vaalipäivänä (kaikki kutsuttu lähtökohtaisesti heti aamulla paikalle)
- **sopia vaaliavustajasta** (joko vaalilautakunnan varajäsen tai ulkopuolinen henkilö, joka ei saa olla ehdokkaan lähisukulainen)

Vaalipäivä

- Vaalipäivän aamuna vaalilautakunta kokoontuu äänestyspaikalle hyvissä ajoin ja järjestelee äänestyspaikan kuntoon
- Äänestyslippuja sisältävät paketit avataan vasta samalla kun äänestystoimitus klo 9.00 alkaa
  - Ensimmäiselle äänestäjälle näytetään, että urna on tyhjä
- Vaalilautakunnan on **oltava vähintään kolmijäseninen koko vaalipäivän ajan**
  - Tähän ei lasketa mukaan mahdollisia vaaliavustajia

Vaalipäivän äänestyksen kulku

VAIHE 1: Äänestäjän henkilöllisyyden toteaminen, nimen etsiminen

1. paperisesta tai
2. sähköisestä vaaliluettelosta ja äänestyslipun antaminen
  - Henkilöllisyyden toteaminen: ajokortti, passi, henkilökortti
  - Merkintä äänestämisestä paperiseen ja sähköiseen vaaliluetteloon

VAIHE 2: Äänestäjä äänestää äänestyskopissa

VAIHE 3: Vaalilautakunnan jäsen leimaa äänestyslipun ja äänestäjä pudottaa sen vaaliurnan

- Leima äänestyslipun keskelle

Äänestäjän henkilöllisyyden toteaminen

- Valtioneuvoston oikeuskansleri on päätöksessään 8.5.2012 (dnro KV/98/1/2012) todennut muun ohella seuraavaa: Jos äänestäjä ei esitä vaalitoimitsijalle asiakirjaa, joka todistaa äänestäjän henkilöllisyyden, äänestäjän **on kyettävä muilla keinoilla vakuuttamaan vaalitoimitsija henkilöllisyydestään**. Kysymys on virkavastuulla toimivan vaalitoimitsijan **tapauskohtaisesta kokonaisarviosta**. Jos toimintakyvyltään rajoittuneella äänestäjällä ei ole henkilöllisyystodistusta, vaan äänestäjän henkilöllisyys pyritään todistamaan, yleensä muiden selvitysten lisäksi, hänen saattajansa esittämällä suullisella selvityksellä, äänestäjän henkilöllisyydestä vakuuttuminen voi edellyttää selityksen saamista siihen, miksi äänestäjälle ei ole hankittu henkilöllisyystodistusta. Lisäselvitystä pyydetessä on toimittava hienotunteisesti ja sovinnollisuutta edistäen. Äänioikeuden käyttämisen oikeellisuuden varmistaminen on myös äänioikeutetun itsensä etu.

Vaalipäivän ilta, äänten laskeminen ym.

- Äänestämistä koskevat merkinnät vaaliluettelossa ovat julkisia vasta vaalipäivänä klo 20. Niiden henkilöiden osalta, joiden kohdalla vaaliluettelossa on merkintä T (turvakielto), vaaliluettelon tiedot eivät tule julkisiksi.
- **Välittömästi äänestyksen päätyttyä eli viimeistään klo 20.15** ilmoitetaan kunnan ilmoituskeskukselle, **kuinka monta henkilöä** kävi äänestämässä vaalipäivänä äänestyspaikassa. Lukuun ei saa sisällyttää ennakkoäänestäjiä. Miehiä ja naisia ei tarvitse vielä mainita erikseen.
- **Äänestystulos ilmoitetaan** kunnan ilmoituskeskukselle **välittömästi laskennan jälkeen**. Ilmoitus on tehtävä **viimeistään klo 22.30**.
- Kun äänestystulos ilmoitetaan, ilmoitetaan
  - kunkin ehdokkaan saama äänimäärä
  - mitättömien äänten määrä
- **Sähköiset vaalilautakunnat** (Kirkonkylä, Paijala, Jokela, Kellokoski läntinen, Hyrylä, Vaunukangas, Lepola, Hyökkälä), joilla on käytössään sähköinen vaaliluettelo ja tuloslaskentajärjestelmä, **tallentavat vaalituloksen suoraan tuloslaskentajärjestelmään**.

Vaalipäivän ilta, äänten laskeminen ym.

- **Pöytäkirja ja sen liitelomake tulee laatia huolellisesti.** Vaalipöytäkirjan liite -nimisiä lomakkeita on jaettavan materiaalin mukana.
- **Hyväksytyt äänestysliput** pannaan **nippuihin ehdokkaan numeron osoittamassa järjestyksessä.** Kunkin ehdokkaan äänestysliput pannaan omiksi nipuikseen. Omaksi nipuksi pannaan myös mitättömäksi ehdotetut äänestysliput.
- **Niput suljetaan kestävään päällykseen,** joka sidotaan huolellisesti narulla tai teipillä. Päällys **sinetöidään** niin, ettei sitä voida avata sinetöintinauhaa rikkomatta. Sinetöimisen kellonaika on merkittävä vaalipöytäkirjaan. Lopuksi päällykseen liimataan **osoitetarra,** johon merkitään keskusvaalilautakunnan osoite, lähetyksen sisältö ja lähettäjä.
- **Vaalipöytäkirja liitteineen** suljetaan erilliseen kirjekuoreen ja sinetöidään. Kuoressa on valmiina osoitetarra, jossa on keskusvaalilautakunnan osoite sekä merkintä sisällöstä ja lähettäjistä.
- **Vaaliluetteloon lasketaan** vaalipäivänä äänestäneistä Suomen kansalaisten määrät, **erikseen naiset ja miehet**

Vaalipäivän ilta, materiaalien palautus

- Vaaliluettelo, vaalileimasimet, kynät, sinetöimisvälineet, yms. lauantaina jaettu materiaali palautetaan keskusvaalilautakunnalle Sahankulmaan. Palkkionmaksulomakkeet tulee myös palauttaa vaali-iltana.
- Vaalilautakunta **hävittää repimällä:**
  - käyttämättä jääneet äänestysliput. Hävittämisestä on tehtävä merkintä vaalipöytäkirjaan.
  - käyttämättä jääneet vaalipöytäkirjan liitelomakkeet
  - ehdokaslistojen yhdistelmä
  - äänestäjien vaalilautakunnalle jättämät ilmoituskortit
- Revitty materiaali palautetaan kunnantalolle materiaalilaatikossa mukana olleessa jätessä.
  - Samaan jätessä ei saa laittaa mitään muuta jätettä!
- **Välittömästi** em. toimenpiteiden jälkeen **kaksi vaalilautakunnan jäsentä** (esim. puheenjohtaja ja jäsen) **tuovat em. materiaalin** äänestysiltana **Sahankulmaan**

Vaalipäivän materiaalien jako

- **Vaalimateriaali** jaetaan Sahankulmassa kunnan toimitiloissa **lauantaina vaalilautakuntien koulutustilaisuuden jälkeen 8.6.2024 klo 11-12**
  - Kasvun ja ympäristön toimitilat (Eurokankaan vieressä)
- Jokaisesta vaalilautakunnasta tulee olla paikalla **kaksi henkilöä**, mielellään puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja.

Koonti: vaaliviikonlopun aikataulu

- Lauantaina 8.6.2024 klo 10-12: Vaalilautakuntien koulutus ja materiaalien luovutus
- Lauantai 8.6.2024: Vaalipaikan järjestelyt
- Sunnuntai 9.6.2024 klo 8.00-9.00: Vaalipaikan järjestelyjen varmistus, sähköisissä vaalilautakunnissa työasemien käynnistys
- Sunnuntai 9.6.2024 klo 8.30: Sähköisen vaaliluettelon lataus
- Sunnuntai 9.6.2024 klo 9-20: Äänestysaika
- Sunnuntai 9.6.2024 klo 20.15 mennessä: Äänestäneiden lukumäärän ilmoitus keskusvaalilautakunnalle
- Sunnuntai 9.6.2024 klo 22.30 mennessä: Äänestystulokset ilmoittaminen (tuloslaskentajärjestelmä tai ilmoituskeskus)

Linkki oikeusministeriön vaalikoulutukseen

- Linkki oikeusministeriön vaalikoulutukseen: [Vaalikoulutus vaalilautakunnalle – eOppiva](#)
- Tuusulan kunnan vaalilautakuntien ja –toimikuntien ohjeet kootusti:
www.tuusula.fi/vaalitoimielimet